

VILDI IKKI VELJA FØROYSKU KLÆÐINI FRÁ

- Um eg ikki gekk við teimum til almenn høvi, so hevði eg kortini gingið í føroyskum klæðum til privat høvi. Men so hevði man havt eina støðu, har eg valdi tey frá, tí at eg eri ríkisumboðsmaður. Tað meti eg vera skeivt. Sjálv føli eg, at eg vísi virðing fyri Føroyum og føroyingum við at ganga í føroyskum klæðum, tá eg eri í arbeiðsrindum. Tí eg havi djúpa virðing fyri føroyska fólkinum og mentanini, sigur Lene Moyell Johansen, ríkisumboðsmaður

HALLUR AV RANA

Tá ólavskuskrúðgongan við Páll á Reynatúgvu, tingformanni, Aksel V. Johannesen, løgmanni, og Jógvani Fríðriksyni, Føroya biskupi, so spakuliga førkaði seg frá tinghúsinum og oman eftir Tinghúsvegnum við kós móti Havnar kirkju til ólavskugudstænastuna, vóru tað mong í varnaðust eina serstaka broyting í skrudgonguni.

Ríkisumboðsmaðurin, Lene Moyell Johansen, ið er imyndin av og umboðið hjá danska ríkinum í Føroyum, var fyrri fyrstu ferð ílatin føroysk klæði. Fyrr var tað siðvenja, at umboðið fyri danska ríkið gekk í sínum serstaka búna við fjøðurhatti, men bleiv búnin hjá ríkisumboðsmanninum latin Tjóðsavninum til ognar í nítiárunum, aftaná at eingin hevði brúkt búnan í fleiri ár.

Síðan hevur ríkisumboðsmaðurin verið pent ílatin, men er hetta nokk fyrstu ferð í Føroya søgu, at ríkisumboðsmaðurin er í føroyskum klæðum til skrudgonguna.

Í føðingardag hjá krúnprinsinum

Hetta er kortini ikki fyrstu ferð, at Lene Moyell Johansen brúkar føroysku klæðini í almennum høpi. Tá Fríðrikur krúnprinsur bjóðaði til stásdøgurða á Christiansborg slotti í samband við fimti ára føð-

- Vit hava heldur ongar ætlanir um at flyta hiðani, so sjálvt um eg ikki var ríkisumboðsmaður, so høvdu vit framhaldandi búð her og eg hevði brúkt føroysku klæðini til ólavsku, brúdleyp og onnur høvi, ið siðvenja er

ingardagin 26. mai í ár, var Lene Moyell Johansen og maður hennara millum innbodnu gestirnar.

Føroyingar sum fylgdu við føðingardegnum í beinleiðis sendingini hjá Danmark Radio kundu tá siggja ríkisumboðsmannin fyrri fyrstu ferð í føroyskum klæðum.

- Ætlanin var at lána føroysk klæði til eitt annað privat høvi, men tey passaðu ikki, so føðingardagurin hjá krúnprinsinum var fyrstu ferð, at eg var í teimum, greiðir Lene Moyell Johansen frá, tá hon verður spurd um føroysku klæðini.

Ein væl gjøgnumhugsað avgerð

Lene Moyell Johansen er væl klár yvir, at tað kann fella nøkrum fyrri brósti, at umboðið fyri danska ríkið gongur í føroyskum klæðum tá tingið verður sett, og tí hugsaði hon eisini væl og virðiliga yvir hvat hon skuldi gera, tá hon skuldi velja klæði.

-Eg havi verið við í skrudgonguni áður, men tá røkti eg einans fyrbils

starvið sum ríkisumboðsmaður, aftaná at Dan M. Knudsen hevði takkað fyri seg. Sjálv bleiv eg formelt sett í starv 1. august í fjør, so hetta var mín fyrsta skrudgonga sum ríkisumboðsmaður. Tí hugsaði eg nógv um hvat eg skuldi fara í, greiðir Lene Moyell Johansen frá.

Í samband við, at hon tók við sum ríkisumboðsmaður, fekk hon nakrar óvæntaðar spurningar frá føroyskum fjølmiðlum.

- Fleiri føroyskir journalistar spurdu meg tá, um man kundi vænta at siggja ríkisumboðsmannin í føroyskum klæðum. Tá hevði tankin um at brúka tey í arbeiðsrindum búnast í eina tíð hjá mær, men fekk eg tá váttað, at onnur eisini høvdu tað í huga, sigur Lene Moyell Johansen.

Vildi ikki velja tey frá

Tá ið tað kom til stykkis, valdi Lene Moyell Johansen at brúka føroysku klæðini til almenn høvi, tá hon var til staðar sum ríkisumboðsmaður. Men áðrenn hon tók avgerðina, var tað týðningarmikið fyri hana, at

vita hvat slag av signali hon sendi við sínum klæðnavali.

-Avgerðin bleiv ikki tikin ískundi, men varð væl gjøgnumhugsað og ráðfærð eg meg við fleiri føroyingar um hetta. Eg var varug við, at summi kundu fáa ilt av, at ein danskur embætismaður gekk í føroyskum klæðum, og tí var tað týðningarmikið at finna út av, hvat tað var fyrri eitt signal, ið eg sendi, um eg gekk í klæðunum ella um eg ikki gekk í teimum. Tí eg ynskti ikki at provokera nakran ella elva til nakra ósemju, sigur Lene Moyell Johansen.

Ein av høvuðsorsøkunum til, at hon at enda valdi at ganga við teimum føroyskum klæðunum til almenn høvi, var at tey longu vóru bíløgð áðrenn hon fekk starvið, tí hon ynskti at brúka tey til privat høvi.

- Øll familjan hevur føroysk klæðir og brúka vit tey í privatum samanhangum sum brúdleypum, ólavsku, hátíðarhaldum og dóttirin var eisini í føroyskum klæðum, tá hon var liðug í nigginda. Maður mín er føroyingar og havi eg

vitjað í Føroyum á nærum hvørjum ári síðan 1992, umframt at vit hava búð her í yvir 10 ár. Vit hava heldur ongar ætlanir um at flyta hiðani, so sjálvt um eg ikki var ríkisumboðsmaður, so høvdu vit framhaldandi búð her og eg hevði brúkt føroysku klæðini til ólavsku, brúdleyp og onnur høvi, ið siðvenja er, sigur Lene Moyell Johansen og leggur afturat.

- So um eg ikki gekk við teimum til almenn høvi, so hevði eg kortini gingið í føroyskum klæðum til privat høvi. Men so hevði man havt eina støðu, har eg valdi tey frá, tí at eg eri ríkisumboðsmaður. Tað meti eg vera skeivt. Sjálv føli eg, at eg vísi virðing fyri Føroyum og føroyingum við at ganga í føroyskum klæðum, tá eg eri í arbeiðsrindum. Tí eg havi djúpa virðing fyri føroyska fólkinum og mentanini, sigur Lene Moyell Johansen.

Lene Moyell Johansen vísir eisini á, at um tað var so, at tað var siðvenja, at einans fólk fødd og uppvaksin í Føroyum lótu seg í føroysk klæði, so hevði stóðan verið ein onnur. Men tá fleiri danir og fólk aðrastaðni frá eiga og brúka føroysk klæði, so sær hon onga forðing í, at eisini hon brúkar tey.

Positiv uppliving

Um hon hevði nervar fyri at hvat fólk fóru at siga, tá ið tey sóu hana í føroyskum klæðum til almenn høvi, so hvarv tað fyrstu ferð, tá hon var í teimum til fimti ára